

Z á z n a m

ze zasedání mimořádné Plenární schůze Rady hospodářské a sociální dohody ČR, konané dne 17. září 2014 na Úřadu vlády ČR

Přítomni: dle prezenční listiny

Program:

1. Materiály k projednání

1.1. Návrh zákona o státním rozpočtu ČR na rok 2015 včetně rozpočtové dokumentace

2. Různé

Přílohy:

- Prezenční listina
- Stanovisko KZPS ČR k rozpočtu 2015
- Stanovisko SP ČR k rozpočtu 2015
- Stanovisko ČMKOS k rozpočtu 2015

Průběh jednání

Jednání zahájil a řídil předseda vlády a předseda RHSD ČR Mgr. Bohuslav Sobotka (dále předsedající), který uvedl, že vláda projednávání rozpočtu přerušila a předpokládá, že jednání bude ukončeno příští týden.

Úvodní slovo přednesl 1. místopředseda vlády a ministr financí Ing. Andrej Babiš, který informoval, že na základě koaličních jednání byly již v červnu známy základní rozpočtové rámce. V srpnu potom na základě dalších jednání byl rozpočet ještě posílen. Je snaha snižovat náklady na provoz rezortů a státních firem a podporovat investice. Rozpočet je stavěn na saldo 100 mld. Kč. Rozpočet reprezentuje veškeré závazky z koaliční dohody a z programového prohlášení vlády.

Náměstek ministra financí Ing. Jan Gregor doplnil, že lze ještě očekávat drobné úpravy při dalším projednávání ve vládě, současně s úpravami rozpočtu na rok 2014.

Prezident SP ČR Ing. Jaroslav Hanák poděkoval vládě a ministrovi financí za přístup v přípravě rozpočtu. Ocenil, že již v červnu byly k dispozici základní výdajové rámce a také skutečnost, že deficit bude pod 3% HDP. Vznese dotaz proč, je rozpočet postaven na růstu 1.9% HDP, když všechny ostatní odhady jsou vyšší a co bude provedeno s letošním přebytkem rozpočtu. Také ho zajímalo, zda jsou v rozpočtu zohledněny záležitosti Akčního plánu. V příjmové části upozornil na nejasnost v příjmu za vytěžené nerosty. Ke kapitole MŽP ČR uvedl, že výtěžnost emisních povolenek by měla směřovat na MPO ČR. Ve výdajové části ocenil, že byly vyčleněny navíc prostředky na prorůstová opatření a i na růsty příjmů policistů. Jako zásadní problém rozpočtu vidí nedocenení prostředků na vědu a výzkum. Zatím žádná vláda nepochopila význam aplikovaného výzkumu. Je proto nedostatek prostředků pro TAČR, kde je připravena řada projektů v programu Epsilon. Žádá proto vládu, aby posílila rozpočet TAČR o 700 mil. Kč. Je si vědom problémů s řadou vědeckých center, kde chybí kvalifikovaní vědci a kde bude problém s návratností. Dále ocenil navýšení prostředků na APZ. Pokud dojde ke schválení kurzarbeitsu, bude celá oblast stabilizovaná. Požádal ministryni práce a sociálních věcí, aby věnovala pozornost vnitřní struktuře APZ, aby mohli být zaměstnáni absolventi škol. K podpoře exportu je přijatá řada opatření. Požádal však ministra financí o vyčlenění prostředků pro ekonomickou diplomacii. Také požádal, aby vláda stabilizovala situaci v agenturách, které export podporují. Situaci je třeba řešit rychle a racionálně. Dále uvedl, že není dosud uzavřen SFDI, ale ocenil v této souvislosti navýšení prostředků na opravy silnic nižších tříd a mostů. Konstatoval, že situace v dopravě je neudržitelná a požádal, aby vláda Ministerstvu dopravy ČR pomohla v řešení

nejzávažnějších problémů. K racionalizaci výdajů vyslovil poděkování MF ČR za přehled zaměstnanců ve státní správě. Také uvedl, že bylo přislíbeno výrazné šetření provozních výdajů ve státní správě. Jak je tedy možné, že dochází k nárůstu. Mimo jiné také poděkoval vládě za řešení situace u obnovitelných zdrojů. Dále konstatoval špatnou situaci v čerpání evropských fondů, kde jsou rizika, že fondy nebudou dočerpány. Ocenil řešení ICT a činnost MV ČR v této oblasti. Na závěr ještě jednou poděkoval za přístup vlády a projevil ochotu spolupracovat na případných úpravách. Také požádal, aby nebyl podceňován význam výzkumu a vývoje a všeho, co vede k růstu ekonomiky.

Prezident KZPS ČR Jan Wiesner upozornil na písemné stanovisko KZPS ČR k předloženému návrhu. K politice zaměstnanosti má připomínku týkající se zdravotně postižených, kde předpokládá ještě změny. V současné době se celá tato oblast zpracovává. Informoval, že se dnes zúčastnil Světového ekonomického fóra a jedna z oblastí, která byla kritizována, je oblast výzkumu a vývoje. U výnosů z vytěžených nerostů předpokládá, že se tam dostaly omylem. Ve stavebnictví jako největší nedostatek vidí nedostatečnou stavební připravenost. Bude problém připravené prostředky prostavět.

Viceprezident KZPS ČR Ing. Václav Matyáš informoval, že o problémech s výstavbou infrastruktury se intenzivně jedná. Poukázal na známé problémy a na historii čerpání prostředků. Informoval, že dnes je vypsáno pouze dvanáct veřejných zakázek. Největší problémy vidí na straně legislativy a personální obsazenosti. Na příští rok je připraveno 3,5 mld. Kč na investiční přípravu. K bydlení uvedl, že je třeba tuto oblast sjednotit na jedno místo.

Viceprezident KZPS ČR Ing. Martin Pýcha konstatoval, že je to poprvé co pamatuje, že bude program rozvoje venkova dopředu zafinancován. Upozornil na financování PGRLF (Podpůrný, garanční, rolnický a lesnický fond), které nebude dostatečné. Požádal, aby se tímto stavem vláda zabývala z dlouhodobějšího hlediska. Upozornil, že kroky Ruska se nyní neprojevují, ale očekává sekundární dopad. Již nyní evidují propad některých komodit. Situace zemědělství je složitější, protože je řízeno společnou zemědělskou politikou a možnost národních zásahů je omezena. Přivítal by diskuzi, jak postiženým zemědělcům pomoci.

Viceprezident KZPS ČR Ing. Jiří Horecký, MBA vystoupil k rezortu kultury a zopakoval požadavek na navýšení prostředků dle původního požadavku MK ČR. Navýšení by bylo použito na filmové pobídky a na navýšení platů v oblasti kultury. Dále zmínil otázku sociálních služeb s tím, že návrh neobsahuje přislíbenou částku na zvýšení mezd a platů. K tomu dodal, že v minulém týdnu došlo ke shodě sociálních partnerů na vzniku samostatné tarifní tabulky pro všechny zaměstnance sociálních služeb. Připomněl, že pokud v minulosti došlo ke shodě sociálních partnerů, byla tato shoda reflektována.

Viceprezident KZPS ČR Ing. Zdeněk Osner, CSc. připomněl předložené stanovisko, které upozorňuje na nutnost zvážit množství prostředků na zahlazování hornické činnosti. Problém je však široký. Bylo přislíbeno, že se bude projednávat energetická koncepce, kde je řada dalších závažných problémů. Pokud by se projednávala ve stávající podobě, způsobilo by to v této oblasti problém.

Za stranu odborů jako první vystoupil předseda ČMKOS Josef Středula, který rovněž ocenil postup vlády při přípravě rozpočtu. Návrh je kvalitativně i kvantitativně zásadně odlišný od rozpočtů předchozích vlád. Vyslovil obavu z obstrukce opozice při projednávání v PSP ČR. V této souvislosti upozornil na nutnost zrušit včas zákony související se zavedením JIM. Vidí to jako největší problém, který by výrazně poškodil veřejné finance a negativně ovlivnil postoje lidí. Dále vyslovil obavy z vývoje ekonomiky, který nevidí až tak pozitivně. Dále upozornil na možné dopady sankcí, na problémy související s provázaností s německou ekonomikou, problémy s čerpáním evropských prostředků i na problémy nového rozpočtového období. Domnívá se, že je možné ještě v letošním roce čerpat prostředky v dopravě. Další riziko vidí v nenaplnění rozpočtu pro letošní rok. Žádá proto, aby se ještě do konce roku vydaly dostatečné prostředky na projektovou přípravu těch projektů, které se budou ze SFDI financovat. Za důležitou oblast považuje celý proces vzdělávání, včetně celoživotního. Do této oblasti je nutné investovat. To se týká i oblasti vědy a výzkumu, kde je celá řada problémů, které se týkají vědeckých parků, projektů i AV ČR. Je však nutné, aby

výsledky v této oblasti byly maximálně využitelné. Také by přivítal více prostředků do oblasti APZ i PPZ. Například chybí 600 zaměstnanců úřadů práce, aby mohly tyto úřady vykonávat činnost, pro kterou byly vytvořeny. U návrhu rozpočtu přivítal, že je zde patrná snaha o naplnění programového prohlášení vlády a snaha o snížení deficitu. Na závěr vyslovil některé požadavky ČMKOS k návrhu rozpočtu. Jedná se o navýšení prostředků na svěřenou činnost v oblasti BOZP o 10 mil. Kč. Také by přivítal vytvoření společného rozpočtu na podporu činnosti sociálních partnerů. Tento požadavek vznikl na základě jednání Předsednictva RHSD ČR. ČMKOS již připravila principy čerpání těchto prostředků. O čerpání by rozhodovalo Předsednictvo RHSD ČR. Domnívá se, že nejvhodnějším správcem těchto prostředků by byl ÚV ČR, ale není to podmínkou. Dalším požadavkem je náprava nařízení vlády 564. Dále navýšení platů v rozpočtové sféře o 3.5% včetně úpravy tarifních tabulek s účinností od 1. 11. 2014. Také se jedná o zákon o státní službě, kde také bude nutné státním zaměstnancům kompenzovat odebrání některých práv, která mají ostatní zaměstnanci. Dále upozornil na hluboké podfinancování oblasti kultury, které je nutné řešit. Celkový pohled ČMKOS na rozpočet je pozitivní, ale upozorňuje na některé oblasti, které je třeba dořešit a některé jevy, které mohou nastat. Je také nutné věnovat pozornost opatřením na podporu ekonomiky, i když to nemusí být nutně opatření finanční. Na závěr vznesl požadavek k návrhu vyhlášky 418/2003 Sb., kde se objevuje požadavek na snížení základního přídělů do sociálního fondu zdravotních pojišťoven, a to ze současných maximálně 2% na maximálně 1% z ročního objemu nákladů zúčtovaných na mzdy a náhrady mzdy, které byly zúčtovány s provozním fondem, tvořeným převodem finančních prostředků z provozního fondu, a to s účinností od 1. 1. 2015. Snížení prostředků mělo být původně dočasné a ČMKOS s navrhovanou úpravou nesouhlasí.

Také předseda OS STAVBA ČR Stanislav Antoniv poděkoval vládě za dosavadní přípravu rozpočtu. Ocenil, že návrh podporuje investice a hospodářský růst a upozornil na rizika při stavební přípravě a požádal, aby jim vláda věnovala pozornost. Požádal, aby vláda zvažila další činnost fondu bydlení, který v minulosti dobře fungoval.

Dalším diskutujícím byl předseda OS státních orgánů a organizací Ing. Jan Rovenský, který zaměřil své vystoupení na otázku platů s tím, že by bylo vhodné, aby nařízení vlády platilo již od 1. 11. 2014 a co nejdříve tak došlo k nápravě u zaměstnanců, kteří byli platově poškozeni s ohledem na aplikaci §6 tohoto předpisu v posledních třech letech. Postrádá navýšení u vězeňské služby a u celní správy. Také upozornil, že řada lidí pracuje pod úrovní průměrné mzdy. Vyjádřil se také k provozním nákladům státu a uvedl, že vidí rezervy v nakupovaných službách. Dále se vyjádřil ke snižování stavu zaměstnanců. Nelze snižování provádět plošně, ale dle agend. Plošné propouštění se již vymstilo a nyní se musí napravovat. Jako příklad uvedl snižování u správy sociálního zabezpečení a u úřadů práce.

Předseda ASO Bohumír Dufek se domnívá, že je to první rozpočet této vlády a tak by měla vláda dostat prostor. Doporučil, aby se podrobně projednal až další rozpočet této vlády. Upozornil však na nedobrou situaci ve výběru daní. Proto připravil pro ministra financí přehled výběru daní až do roku 2010, který na místě předal.

Předsedkyně OS zdravotnictví a sociální péče ČR Bc. Dagmar Žitníková poděkovala za přístup vlády k zaměstnancům v sociálních službách. K realizaci opatření očekává ještě další jednání. Také poděkovala vládě za její přístup ke zdravotnictví. Předpokládá též, že dojde k dohodě u FKSP, kde předpokládá návrat k původnímu stavu. Další poznámku měla ke sněmovnímu tisku 242, který je změnovým zákonem ke služebnímu zákonu. Jde o otázku tarifů a osobního hodnocení. Očekává, že tento problém bude ještě dořešen. Na závěr požádala ministra financí, aby věnoval pozornost krajům a jejich příspěvkovým organizacím. Jde o problém odpisů.

Vzdělávání věnoval pozornost předseda OS pracovníků školství Mgr. František Dobšík, který považuje vzdělávání za jeden ze základů dalšího rozvoje ekonomiky. Ocenil proto postoj vlády k této oblasti. Je však pravdou, že české školství je platy i výdaji na jednotlivé žáky pod průměrem Evropy. Vítá proto nárůst, ale tento růst již v dalších letech nepokračuje.

Předseda OS dopravy Luboš Pomajbík věnoval pozornost investicím do dopravní infrastruktury. Konstatoval, že od léta 2010 do dnešní doby prošlo vládou šest ministrů dopravy. Nakupila se proto řada problémů. Váží si nynějšího ministra dopravy, ale pokud se

mu nedostane podpory ze strany vlády při schvalování nové legislativy, která umožní čerpání prostředků, tak se nepodaří do konce volebního období nic postavit. Na druhou stranu jsou zde připraveny akce, které čekají pouze na politické řešení, aby mohly být realizovány. K tomu uvedl některé příklady. Některé stavby stojí a je proto třeba urychleně připravit novelu zákona o veřejných zakázkách a další systémové změny legislativy, které umožní zrychlit přípravu výstavby. Také uvedl, že některé akce je již možno začít v letošním roce. Na závěr uvedl, že je připraven plně spolupracovat a pomoci v řešení.

Místopředseda ASO Bc. Jaroslav Pejša doplnil předchozí vystoupení. Uvedl, že čerpání je možné urychlit. Uvedené problémy se netýkají řady připravených staveb na železnici. Je zde však problém při výstavbě, že tratě se stanou nepropustné. Dala by se použít náhradní přeprava, ale je třeba, aby se náklady na náhradní přepravu daly zahrnout do celkových nákladů.

Na přednesenou diskuzi reagoval 1. místopředseda vlády a ministr financí Ing. Andrej Babiš a na úvod uvedl, že pokud dojde v letošním roce k úsporám rozpočtu, budou použity na snížení schodku. Uvedl, že rezorty mají dostatek prostředků k dispozici. Je však na nich, aby je čerpaly. Otázka poplatků za vytěžené nerosty je ještě otevřená. K růstu uvedl, že je 2,5% a ne jak bylo řečeno 1,9%. U vědy a výzkumu vidí problém. Existuje 48 vědeckých center, které spadají pod jedenáct rezortů. Je potřeba provést audit. Jedná proto s příslušným místopředsedou vlády o řešení. K provozním výdajům uvedl, že dochází k úsporám a uvedl příklad MF ČR, kde se povedlo za sedm měsíců ušetřit 300 mil. Kč. Také zmínil situaci na finančních úřadech, kterou nyní řeší a kde se nabírají zaměstnanci. Rovněž bude nárůst zaměstnanců v organizacích spadajících pod MPSV ČR. Je snaha napravovat škody a urychlit výstavbu. Stát je však paralyzován současným zákonem o veřejných zakázkách. Dále zmínil problematiku školství, zemědělství, ekologických zakázek, sankcí, filmových pobídek a další.

V reakcích na diskuzi pokračoval náměstek ministra financí Ing. Jan Gregor, který potvrdil, že očekávaný růst je ve výši 2,5% a vyjmenoval důvody, které vedly MF ČR k tomuto číslu. Potvrdil snahu vlády stabilizovat státní dluh. Vláda věnuje pozornost i případným následkům sankcí. Také posiluje proexportní politiku posílením ekonomické diplomacie. Pro transparentnost rozpočtu se počítá s jeho zveřejněním pro občany. K výzkumu uvedl, že proběhne vyhodnocení výzkumných center a pokud bude třeba, je zde možnost posílení v této oblasti. Dále zmínil řešení problematiky povolenek, platy v ozbrojených složkách, posílení PGRLF, prostředky pro MK ČR, prostředky na platy od 1. 11. 2014 a řešení mezd v souvislosti se zvýšením minimální mzdy.

S reakcí na diskuzi vystoupil i předsedající, který informoval, že opozice přislíbila, že nepoužije obstrukce při této schůzi PSP ČR. Vláda se snaží, aby na této schůzi byly přijaty všechny potřebné dokumenty. K vědě a výzkumu uvedl, že na základě dnešního jednání bude zpracována analýza celkové udržitelnosti vědecké infrastruktury včetně nových kapacit. Je potřeba diferencovaný přístup. Je zde ještě určitý prostor k dofinancování této oblasti začátkem příštího roku. K dopravní infrastruktuře uvedl, že ministr dopravy do konce září předloží do vlády seznam akcí, které jsou připraveny k financování letos a v dalších letech. Po dohodě hejtmani předloží připravené projekty na opravy silnic II. a III. třídy, s kterými bude MD ČR pracovat, a které mohou být použity jako náhradní projekty pro čerpání. Na závěr vyslovil souhlas s tím, že zde existují legislativní bariéry přípravy staveb, čerpání prostředků atd. Vláda na jejich odstranění pracuje.

Předseda ČMKOS Josef Středula sdělil, že pokud dojde k doplnění tak, jak bylo sděleno v diskuzi, vyjadřuje podporu státnímu rozpočtu a snaze vlády jít cestou podpory hospodářského růstu a naplňování programového prohlášení. Dále nabídl možnost podpory rozpočtu ze strany sociálních partnerů v příslušných výběrech PSP ČR.

1. místopředseda vlády a ministr financí Ing. Andrej Babiš sdělil, že nemá s tímto názorem problém v případě souhlasu zaměstnavatelské strany.

Z á v ě r

Rada hospodářské a sociální dohody ČR bere na vědomí:

- návrh zákona o státním rozpočtu ČR na rok 2015 včetně rozpočtové dokumentace.

Sociální partneři:

- vyjadřují podporu návrhu státního rozpočtu ČR na rok 2015 a snaze vlády jít cestou hospodářského růstu a naplňování programového prohlášení vlády při zohlednění přednesených připomínek a námětů.

O slovo ještě požádal prezident HK ČR Ing. Vladimír Dlouhý, který konstatoval, že je předložen chytře udělaný rozpočet. Zrekapituloval rozpočtový výhled na další roky s tím, že vláda na sebe bere určitý závazek. Konstatoval, že vláda staví návrh rozpočtu na návrhu roku 2014 a ne na výsledku tohoto roku. Tím si vláda vytváří rezervu. Dále se zmínil o oblasti vědy a výzkumu, kde výdaje klesají a dochází ke stagnaci.

Předseda vlády a předseda RHSD ČR Mgr. Bohuslav Sobotka poděkoval ze dnešní diskuzi, náměty a připomínky. Některé z nich se již zpracovávají a budou součástí konečného projednávání rozpočtu příští týden. Na závěr požádal Bc. Dagmar Žitníkovou, aby problematiku doprovodného zákona ke služebnímu zákonu řešila s MV ČR.

Zpracoval: Sekretariát RHSD ČR
22. září 2014

Mgr. Bohuslav S o b o t k a
předseda vlády ČR
a
předseda RHSD ČR